

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Національного університету
кораблебудування

імені адмірала Макарова

від 30.01.2025 р., протокол №1

Голова Олександр ДУБОВИЙ

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію самостійної роботи здобувачів освіти
Відокремленого структурного підрозділу
«Фаховий коледж Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова»

Розглянуто педагогічною радою

ВСП «Фаховий коледж

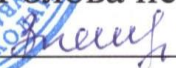
Національного університету

кораблебудування

імені адмірала Макарова»

від 17.01.2025 р., протокол №1

Голова педагогічної ради

 Раїса ВДОВИЧЕНКО

Введено в дію наказом ректора

від 06.02.2025 № 45

Ректор Свген ТРУШЛЯКОВ

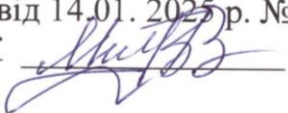

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

1. Положення про організацію самостійної роботи здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова» обговорено та схвалено на засіданні циклових комісій:

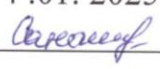
Циклова комісія економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки

Протокол від 14.01.2025 р. № 1

Голова ЦК Владислав МИРУН

Циклова комісія технічного напрямку підготовки

Протокол від 14.01.2025 р. № 1

Голова ЦК Ксенія САНАЙКО

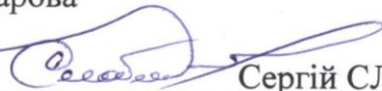
2. Положення про організацію самостійної роботи здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова» обговорено та схвалено на засіданні навчально-методичної ради

Протокол від 16.01.2025 р. № 1

Голова навчально-методичної ради Олена САХАРОВА

3. Положення про організацію самостійної роботи здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова» обговорено та схвалено на засіданні навчально-методичної ради Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Протокол від 29.01.2025 р. № 1

Голова навчально-методичної ради Сергій СЛОБОДЯН

УКЛАДАЧІ:

Сахарова О.М., заступник директора з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук;

Мирун В.В., голова циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки;

Санайко К.М., голова циклової комісії технічного напрямку підготовки;

Сантар Р.В., завідувача денним відділенням.

Зміст

I. Загальні положення	4
II. Мета та завдання самостійної роботи здобувачів освіти	4
III. Форми, види і зміст самостійної роботи	5
IV. Організаційно-методичне забезпечення самостійної роботи здобувача освіти	7
V. Контроль і оцінювання самостійної роботи	9
VI. Проведення консультацій викладачами фахового коледжу при організації самостійної роботи студентів	10
VII. Прикінцеві положення	11

I. Загальні положення

1.1 Положення про організацію самостійної роботи здобувачів освіти (далі – Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова» (далі – Фаховий коледж) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», на основі Положення про організацію освітнього процесу Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова».

1.2. Мета даного Положення — визначити основні засади організації та контролю самостійної роботи здобувачів освіти та проведення індивідуально-консультативної роботи викладачів у ВСП «Фаховий коледж Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова».

1.3. Завдання Положення:

- створити умови єдиного підходу викладачів в організації самостійної роботи здобувача освіти;

- створити організаційно-методичні умови щодо розвитку у здобувачів фахової передвищої освіти мотивації до навчання, формування навичок самостійної навчальної, науково-дослідницької та практичної роботи, професійно значущих якостей, закріплення теоретичних знань, умінь і навичок майбутніх фахівців, розвитку та поглиблення навчальних і практичних інтересів до майбутньої професійної діяльності;

- забезпечити умови для гармонійного творчого розвитку особистості в умовах індивідуалізації освітнього процесу.

1.4. Самостійна робота здобувачів освіти є невід’ємною складовою освітньої діяльності Фахового коледжу. Цей вид роботи є основним засобом засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти у час, вільний від обов’язкових навчальних занять.

1.5. Даним Положенням передбачено, що навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача освіти, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

1.6. Відповідальність за загальну організацію самостійної роботи здобувачів освіти Фахового коледжу покладено на заступника директора з навчальної роботи, голів циклових комісій, завідувача відділенням.

1.7. Самостійна навчальна робота виконується здобувачами освіти під керівництвом викладача, що здійснює аудиторну роботу в цій академічній групі.

1.8. Фаховий коледж створює здобувачам освіти всі умови, необхідні для успішної самостійної навчальної праці, надає їм потрібні для цього методичні засоби (навчальну літературу, лабораторне обладнання й устаткування тощо).

II. Мета та завдання самостійної роботи здобувачів освіти

2.1. Самостійна робота здобувача освіти — форма організації освітнього процесу, що передбачає засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу у

вільний від навчальних занять час під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

2.2. Самостійна робота здобувача освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу під час позааудиторної навчальної роботи.

2.3. Самостійна робота спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами освіти за час навчання, їх поглиблення, набуття і удосконалення практичних навичок та умінь відповідно до обраного напрямку підготовки.

2.4. Організація самостійної роботи здобувача освіти спрямовується на оволодіння вміннями та навичками щодо:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці;
- роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- роботи з довідковою літературою;
- опрацювання статистичної інформації;
- роботи на ПК, користування Інтернет;
- написання повідомлень, рефератів, доповідей, підготовка виступів, презентацій, пошукових і розрахункових робіт;
- проведення експериментальних досліджень, передбачених певними темами і розділами дисциплін;
- застосування набутих знань для розв'язання практичних завдань.

2.5. Метою самостійної роботи є системне і послідовне формування компетентностей майбутнього фахівця, досягнення очікуваних результатів навчання та формування у здобувачів освіти самостійності у здобутті і поглибленні знань, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності майбутніх фахівців на сучасному ринку праці.

2.6. Основними завданнями самостійної роботи є послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні європейських і світових стандартів.

III. Форми, види і зміст самостійної роботи

3.1. Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

3.2. Самостійна робота здобувача освіти над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватись у бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних аудиторіях (лабораторіях), а також у домашніх умовах.

3.3. Організаційні форми самостійної роботи здобувачів освіти:

- робота, яка виконується самостійно поза аудиторією, або з урахуванням специфіки дисципліни, в лабораторії, спеціалізованій аудиторії коледжу;
- індивідуальна робота, яка здійснюється за персоналізованим завданням під керівництвом викладача, під час виконання якої здобувачів освіти може отримати методичну допомогу у вигляді індивідуальної консультації.

3.3.1. Така робота може включати вивчення окремих розділів навчальної дисципліни, виконання творчої роботи, спортивне тренування, роботу з використанням комп'ютерної техніки або лабораторного обладнання тощо. Ці завдання можуть бути навчального, навчально-дослідного, творчого, характеру тощо.

3.3.2. Головна їх мета:

- поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі освіти набувають у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці;
- індивідуальні завдання видаються здобувачам освіти у терміни, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, і виконуються кожним здобувачем освіти самостійно при консультуванні з викладачем.

3.3.3. У випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання залучаються декілька здобувачів освіти, в тому числі інших спеціальностей.

3.4. На самостійну роботу можуть виноситись:

- частина теоретичного матеріалу, менш складного за змістом;
- окремі практичні роботи, які не потребують безпосереднього керівництва викладача;
- окремі питання, що висвітлюються в літературних джерелах та які не розглядаються на лекціях;
- підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять;
- вирішення та письмове оформлення задач, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру;
- відпрацювання тренінгових програм (завдань) з навчальних дисциплін;
- аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки;
- підготовка практикуму з навчальної дисципліни з використанням програмного забезпечення;
- виконання індивідуальних завдань (написання реферату за заданою проблематикою);
- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу;
- написання курсової роботи;
- роботу в студентських гуртках, семінарах тощо;
- участь у науковій і науково-дослідній роботі циклових комісій;
- участь у науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах, олімпіадах тощо;
- підготовка до всіх видів контролю знань та вмінь здобувача освіти: поточного, підсумкового та підсумкового модульного контролю, комплексної контрольної роботи.

3.5. Самостійна робота здобувачів освіти включає:

- підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо);
- виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру;

– роботу над окремими темами навчальних дисциплін, які згідно з робочою навчальною програмою дисципліни винесені на самостійне опрацювання здобувачам освіти;

– підготовку до всіх видів контрольних випробувань, у тому числі до курсових, модульних і комплексних контрольних робіт;

– виконання завдань, передбачених програмою практики; - роботу в студентських наукових гуртках, семінарах тощо;

– участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах, олімпіадах тощо;

– підготовку до підсумкової державної атестації, у тому числі й виконання випускної кваліфікаційної роботи відповідного освітньо-професійного ступеня.

3.6. Для організації самостійної роботи здобувачів освіти необхідні такі умови:

– готовність здобувачів освіти до самостійної роботи, наявність мотивації до надбання знань;

– наявність і доступність необхідної навчально-методичної літератури та довідкового матеріалу;

– наявність відповідної матеріально-технічної бази:

– навчально-лабораторного обладнання, комп'ютерних класів тощо;

– система регулярного контролю якості виконаної самостійної роботи;

– консультаційна допомога викладача.

3.7. Самостійна робота здобувачів освіти забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни:

– основна література (підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, практикум тощо);

– додаткова література (наукова, фахова, монографічна, періодична);

– методичні матеріали, які повинні передбачити можливість проведення самоконтролю з боку здобувача освіти.

3.8. Самостійна робота, яка не передбачена освітньо-професійною програмою (навчальним планом і навчально-методичними матеріалами), але сприяє повнішому розкриттю і конкретизації її змісту, може здійснюватись з ініціативи здобувача освіти з метою реалізації його власних навчальних і наукових інтересів.

IV. Організаційно-методичне забезпечення самостійної роботи здобувача освіти

4.1. Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача освіти, регламентується навчальним та робочим навчальним планом.

4.2. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійної програми, а також питомої ваги в навчальному процесі практичних, семінарських і лабораторних занять.

4.3. Перелік завдань для самостійної роботи здобувачів освіти (обов'язкових для виконання та за вибором), форми її організації та звітності, терміни виконання кожного виду роботи визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

4.3.1. Для організації самостійної роботи обов'язковим є визначення обсягу часу, відведеного на самостійну роботу, тематика занять, список рекомендованих джерел, форма звітування.

4.4. Методика організації самостійної роботи залежить від структури, характеру та особливостей дисципліни, що вивчається, обсягу годин, виділених на її вивчення, виду завдань для самостійної роботи, рівня підготовки здобувачів освіти та умов навчальної діяльності.

4.5. Викладач у процесі підготовки здобувачів освіти до самостійної роботи особливу увагу звертає на формування раціональних умінь і навичок розумової праці (вміння працювати з навчальною/науковою літературою, розподіляти матеріал на змістові частини, складати план і запитання до прочитаного, виділяти головну думку, самостійно робити висновки з прочитаного і доводити їх).

4.6. Організація самостійної роботи здобувача освіти містить у собі розробку необхідної документації, що регламентує і методично забезпечує самостійну діяльність (методичні рекомендації до опрацювання окремих тем та розділів, перелік питань, теми рефератів, графічні, практичні або творчі завдання, інструкції до їх виконання тощо).

4.7. Самостійна робота з кожної дисципліни може містити крім обов'язкової складової, яка передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни, ще й вибіркової, яка передбачає виконання завдань, які здобувач освіти вибирає з метою розширення професійних знань, особистого рейтингу.

4.8. Здобувачі освіти, які розпочинають вивчення дисципліни, мають бути поінформовані викладачем щодо організації самостійної роботи з дисципліни, а саме: перелік і обсяг обов'язкових і вибіркового завдань, терміни їх виконання і особливості оцінювання, а також отримати опис дисципліни, методичні вказівки та індивідуальні завдання для самостійної роботи тощо.

4.9. Циклові комісії можуть розробляти, окрім робочих програм з навчальної дисципліни, інші методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості виконання самостійної роботи здобувачів освіти.

4.10. Самостійна робота здобувача освіти забезпечується системою навчально-методичних матеріалів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій та практикумів (у т. ч. на електронних носіях) тощо.

4.11. З метою методичного забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти викладачі розробляють методичні посібники і видають їх у друкованому вигляді та в електронному варіанті як підручники, збірники тестів та ситуаційних завдань, посібники до самостійного вивчення всіх розділів курсу навчальної дисципліни та окремих складних тем.

4.11.1. Методичні посібники мають бути розроблені з урахуванням специфіки різних видів самостійної роботи із чітко визначеною системою оцінювання результатів проведеної самостійної роботи.

4.12. Методичні рекомендації щодо самостійного вивчення навчального матеріалу повинні містити в собі вказівки щодо терміну, обсягу засвоєння матеріалу з зазначенням навчальних і наукових видань, питань для самоконтролю, тести, контрольні завдання, приклади оформлення самостійної письмової роботи.

4.13. Методичні вказівки до виконання курсових робіт визначають тему, мету, хід дослідження, містять список рекомендованої наукової та методичної літератури.

4.14. Тематика курсових робіт повинна відповідати завданням навчальної дисципліни, бути актуальною і тісно пов'язаною з вирішенням практичних фахових завдань.

V. Контроль і оцінювання самостійної роботи

5.1. Контроль самостійної роботи здобувачів освіти здійснюється в залежності від виду самостійної роботи і передбачає такі форми:

- тестування;
- контрольні та розрахунково-графічні роботи;
- контрольні питання після кожної лекції;
- співбесіда;
- захист курсових робіт;
- перевірка виконання індивідуальних завдань під час практики; - ділові ігри та творчі наукові конференції;
- завдання, що передбачають нестандартні рішення;
- заповнення робочого зошиту з самостійної роботи;
- індивідуальне домашнє завдання та його захист;
- інші форми.

5.2. В процесі проведення контрольних заходів викладач оцінює:

- рівень засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;

- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами.

5.3. Самостійна робота здобувачів освіти може оцінюватися як:

- підготовка до аудиторних занять;
- самостійне опрацювання (конспектування) тем в цілому чи окремих питань, що не увійшли до лекційних, практичних (семінарських, лабораторних) занять з дисципліни;
- написання рефератів (доповідей), есе;
- реферування першоджерел;

- проведення розрахунків;
- опрацювання завдань робочих зошитів;
- підготовка конспектів навчальних текстів; їх переклад з іноземної мови;
- підготовка анотацій, реферативних матеріалів з публікацій;
- результати участі у спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо.

5.4. Оцінювання індивідуального/навчально-дослідного завдання здобувача. Бали нараховуються здобувачу лише за умов успішного виконання та захисту індивідуального навчально-дослідного завдання з урахуванням критеріїв рейтингової оцінки (відповідність змісту виконаної роботи поставленому завданню та повнота його розкриття; відповідність оформлення завдання; захист індивідуальної роботи: змістовність та глибина доповіді, повнота та логічність відповідей на запитання під час захисту).

5.4.1. Кількість балів може коливатися від 0 до 12 залежно від якості виконаного завдання. Якщо здобувач виконує декілька індивідуальних навчально-дослідних завдань, йому зараховуються бали лише за один вид роботи на його вибір.

5.5. Критерії оцінювання якості самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти повинні базуватися на таких основних аспектах:

Рівень знань:

- глибина і міцність знань;
- рівень мислення;
- уміння аналізувати, систематизувати та узагальнювати матеріал;
- уміння складати розгорнутий план відповіді;
- давати точні формулювання;
- правильно користуватися поняттєвим апаратом;
- культура відповіді (грамотність, логічність і послідовність викладу);
- навички і прийоми виконання практичних завдань.

Навички самостійної роботи:

- уміння здійснювати пошук необхідної літератури;
- орієнтація в потоці інформації щодо обраної спеціальності;
- ведення записів (складання простого і розгорнутого планів, конспекту, реферату, виступу, а також навички науково-пошукової роботи).

Уміння застосувати знання на практиці:

- виконувати вправи та завдання на практичних (семінарських) заняттях;
- виконання індивідуальних завдань, курсових робіт, випускних кваліфікаційних робіт;
- виконання індивідуальних завдань під час проходження практики.

VI. Проведення консультацій викладачами Фахового коледжу при організації самостійної роботи студентів

6.1. Консультація – вид навчального заняття, що полягає у наданні викладачем роз'яснень певних положень окремої навчальної дисципліни, допомоги у проведенні здобувачами освіти самостійної роботи або виконанні індивідуальних завдань.

6.2. Сутність проведення консультації полягає у створенні необхідних умов для реалізації пізнавальної діяльності студентів і має на меті здійснення роз'яснення, систематизації, поглиблення та закріплення теоретичних і практичних знань, які студенти отримують в процесі навчання, зокрема, і під час практики.

6.3. Метою проведення консультацій є:

- виявлення обсягу, глибини і якості сприйняття студентом навчального матеріалу; недоліків чи прогалин у знаннях студента та встановлення їх причин і шляхів усунення;

- стимулювання інтересу студента до навчальної дисципліни;

- підвищення рівня підготовки студента, всебічне сприяння в опануванні ним матеріалів навчальної дисципліни;

- розвиток у студента навичок самостійного опрацювання матеріалу та оволодіння методикою досліджень, зокрема наукових.

6.4. Консультації з самостійної роботи студента проводяться перед виконанням та при підведенні підсумків самостійної роботи, у процесі роботи студентів над курсовими роботами та підготовці до підсумкової атестації.

6.5. Студентові, який звернувся за консультацією, викладач зобов'язаний надати консультацію або провести індивідуальну роботу, зокрема і з метою відпрацювання пропущених навчальних занять.

VII. Прикінцеві положення

7.1. Дане Положення вступає в дію з моменту його затвердження та введення в дію наказом ректора НУК імені адмірала Макарова.

7.2 Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Фахового коледжу в межах своїх повноважень, що встановлені функціональними обов'язками.

7.3. Положення зберігає чинність в перехідний період до затвердження нового положення, або доповнень до діючого.

7.4. Фаховий коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.